

VATAN SAVUNMASI ŞEHİTLİK VE GAZİLİK¹

1. Vatan Savunması

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ

فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

“Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve savaş atları hazırlayın. Onlarla Allah’ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve bunlardan başka sizin bilmediğiniz fakat Allah’ın bildiği diğer düşmanları korkutursunuz. Allah yolunda her ne harcarsanız karşılığı size tam olarak ödenir. Size zulmedilmez.”²

Üstünde yaşadığımız ve ‘Cennet Vatanımız’ diye isimlendirdiğimiz bu kutsal toprakları, canımızdan, kanımızdan daha çok sever; malımızdan, evlatlarımızdan daha aziz biliriz. Onun ebedî olması uğruna canımızı, malımızı seve seve feda ederiz; bu konudaki inanç ve kararlılığımızı dost-düşman herkes bilmektedir. İşte bu meziyetlerden dolayıdır ki vatan savunmasını imandan bir parça olarak kabul eden Türk Milleti, vatan için dökülen kanı, vatansız nefes alan bir cana tercih etmiştir.

Atalarımız, canını, malını ve iman dolu benliği ile bütün varlığını şu an üzerinde yaşadığımız kutsal vatanımıza hediye etmiştir. Gözü doymayan, her zaman başka milletlerin topraklarına el atmaya çalışan insanlar olacaktır. İşte bu gafillere karşı, yüce Allah “kuvvet ve savaş atları hazırlayın” diyor. Öyle ise bizler de zamanın en güçlü ve en kuvvetli araç ve teçhizatlarını hazırlamalıyız. Vatanımızı düşman emellere bırakmamak için her an hazırlıklı olmalı, bunları yerine getirerek de yüz binlerce şehit atalarımızın ruhlarını şad etmeli ve iman dolu yüreğimizi düşmana göstermeliyiz.

Atalarımız ne güzel buyurmuş: “Su uyur, düşman uyumaz!”, “Düşman karınca da olsa hakir görme!” Bu sebeple dinimiz, vatan savunmasına büyük önem vermiştir. Nitekim bir hadis-i şerifte, “عَيْنَانِ لَا تَمْسُهُمَا النَّارُ عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.” “Biri Allah korkusundan ağlayan, diğeri de Allah rızası için (vatanı savunmak üzere) nöbet bekleyen iki gözü cehennem ateşi yakmaz”³ buyurularak vatan savunmasının önemine dikkat çekilmiştir.

Atalarımız, yeryüzünün en güzel, en bereketli topraklarını kendilerine vatan olarak seçmişler, buram buram tüten bu toprakların düşmanın kirli çizmeleriyle çiğnenmesine müsaade etmemişler; bu uğurda savaşmışlar, gerektiğinde ise seve seve mallarını ve canlarını feda etmesini bilmişlerdir. Her karış toprağı şehit kanlarıyla sulanan aziz vatanımızın kıymetini iyi bilmemiz gerekir. Milli şairimiz M. Akif ERSOY;

“Bastığın yerleri toprak diyerek geçme tanı!

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.

Sen şehit oğlusun, incitme yazıktır atanı!

¹ Bu konu, Hanif BURUN’un “Kur’an’dan Öğütler” adlı kitaptaki yazılarından derlenerek hazırlanmıştır.

² Enfâl, 8/60.

³ Tirmizî, “Fezâilü’l-Cihad”, 12.

Verme, dünyaları da alsan bu cennet vatani.” dizeleriyle bu gerçeği veciz bir şekilde dile getirmektedir.

Ayet-i kerimeden anlayacağımız kadarıyla, hiç kimsenin boyunduruğu altına girmemek, bağımsız bir şekilde yaşamak, bu aziz toprakları bizden sonraki nesillere hediye etmek, can ve mal emniyeti ile huzur ve güven ortamı içinde yaşamak, her türlü saldırıya karşı koyacak nitelikteki güçlü ve etkin bir savunma ile mümkündür. Özellikle büyüğün küçüğü yuttuğu, güçlünün zayıfı ezdiği ve çeşitli haksızlıkların kol gezdiği bir dünyada yaşamak ve varlığı korumak için güçlü olmak ve muhtemel saldırılara karşı tedbirli olup, savunmaya ağırlık vermek zaruridir.

2. Şehitlik ve Gazilik

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ أَوْ بَأْيِدِنَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

*“De ki: Bizim için siz, (şehitlik veya zafer olmak üzere) ancak iki güzellikten birini bekleyebilirsiniz. Biz de, Allah’ın kendi katından veya bizim ellerimizle size ulaştıracağı bir azabı bekliyoruz. Haydi bekleyedurun. Şüphesiz biz de sizinle birlikte beklemekteyiz.”*⁴

Bu âyet-i kerime savaşa katılmaktan kaçınıp bu konuda Hz. Peygamberden izin isteyen münafıklara karşı, Hz. Peygamberin buyruklarına mal ve canlarıyla gönülden boyun eğip seferber olan müminlerin akıbetini müjdelemektedir. Âyet, insanlık tarihinin kaçınılmaz gerçeği olan savaş hâline işaret ederek müminlere bu konuda manen destek olmakta, onların moral bozukluğuna düşmemeleri gerektiğini bildirmektedir.

Zira Allah yolunda, özgürlük ve yurtlarını koruma uğrunda Müslümanların verdiği savaşın sonucu, iki güzelliği beraberinde getirir: Ya şehitlik ya da gazilik. Gerçekte inananlar için bir muharebenin sonucunda üçüncü bir şık söz konusu edilmez. Yani mümin hak uğrunda mücadele edip, bunun için elinden gelen gayreti gösterdiği takdirde sonuç istediği gibi tecelli etmemiş olsa da Allah indinde yine zafer olarak yazılır. Yeter ki hadiseleri iyi değerlendirip ibret almasını bilelim. Tıpkı bizzat Peygamberimiz Hz. Muhammed’in iştirak edip kumanda ettiği Bedir ve Uhud savaşlarında olduğu gibi. Bedir mutlak zafer iken, Uhud, müminlerin gönül burukluğuyla sonuçlanmıştı. Ama Uhud ibret alma yolunda müminlerin önünü açan ve daha nice başarıları peşi sıra getiren gerçek bir zafere dönüşmüştü.

Önemli olan vatan müdafaası, hakikat ve hak uğrunda gerektiğinde savaşılabilmek, canını ve malını vermekten kaçınmamaktır. Böyle bir iman ve anlayışla verilen her mücadelenin mutlak sonucu Allah indinde başarı ve mükâfattan başka bir şey değildir. Allah’ın kullarından istediği, inanç, amel ve samimiyetle işine sarılmaktır. O, hiçbir kimseyi kendi güç ve kudretini aşan işlerden dolayı sorumlu tutmaz. Bu itibarla bize göre mağlubiyet gibi görünen bir sonuç Allah katında zafer olarak yazılabilir. Bunun zafer, ölümün tecelli ettiği durumda “şehitlik” makamına ulaşmış olmak, ölümün tecelli etmediği durumda ise “gazilik” denilen manevi rütbeyi hak etmiş olmaktır.

Yine âyet-i kerimede iki güzellik olarak nitelendirilen sonuç şu şekilde anlaşılabilir: Müslüman hayatta ya hayır ve bereketlerle karşılaşır; Allah’a şükrederek sayısız sevap alır, ya da bela ve musibetlerle karşılaşır; sabır ve tahammül göstererek karşılığında yine büyük

⁴ Tevbe, 9/52.

sevaplar alır. Öyle ki ölüm bile mümin için güzelliklerle doludur. İnsanlar çalışarak ve emek sarf ederek birçok rütbe elde edebilir. Ancak bu rütbelerin, gerek Allah katında gerekse insanların yanında en ulvi olanı şehitlik ve gaziliktir. Bu fedakârlığın ne kadar ulvî bir davranış olduğu hepimizce malumdur.

Nitekim yüce Allah; *“وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِسُمْئٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ”* Allah yolunda öldürülenlere ‘ölüler’ demeyin. Hayır, onlar diridirler, ancak siz bunu bilemezsiniz”⁵ buyurmuş ve şehitliğin ne kadar ulvî olduğunu bize ifade etmiştir. Aynı şekilde Allah Resûlü de gaziliğin ne anlama geldiğini anlatırken; *“مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ، بَلَّغَهُ اللَّهُ مَنَازِلَ الشُّهَدَاءِ، وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ”* “Bir kimse Allah yolunda şehit olmayı can-ü gönülden isterse, yatağında ölse dahi Allah onu şehitler derecesine ulaştırır.”⁶ buyurarak hem şehitliğin hem de gaziliğin önemini vurgulamıştır. Allah ve Resûlünün bu derece önem verip yücelttiği şehitlik insanımızın inanç dünyasında, vatan müdafaasında öylesine karşılık bulmuştur ki bu uğurda şehit olmayı en büyük ideal olarak görmüştür. Bakınız milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy vatanı uğrunda şehit olanları ve şehitlik makamını nasıl övüyor:

“Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker!

Gökten ecdat inerek öpse o pak alını, değer.

Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber,

Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber!” (Safahat)

⁵ Bakara, 2/154.

⁶ Müslim, “İmare”, 46.